

Силабус
навчальної дисципліни
«ФАРМАКОЛОГІЯ У ФІЗИЧНОМУ
ВИХОВАННІ І СПОРТІ»

Спеціальність
017 «Фізична культура і спорт»
Галузь знань 01 «Освіта/Педагогіка»
освітній рівень - бакалавр

1. Загальна інформація	
Назва факультету	Фізичної культури та спорту
Освітня програма (назва, рівень вищої освіти, форма навчання)	Фізична культура і спорт, перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, денна форма навчання
Навчальний рік	2020-2021
Кафедра (назва, адреса, телефон, e-mail)	Фізичної терапії та ерготерапії Каб. 141, корпус Ц +38(050)0212890 kafedra-fizvuh.pntu@ukr.net
Керівник кафедри (ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, контактний e-mail)	Клеценко Людмила Василівна, кандидат педагогічних наук, в.о. завідувача кафедри фізичної терапії та ерготерапії e-mail: kletsenko_@ukr.net
Викладачі, що викладають дисципліну (ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, контактний e-mail)	КЛЕЦЕНКО ЛЮДМИЛА ВАСИЛІВНА (лектор, викладач практичних занять) Посада: в.о. завідувача кафедри фізичної терапії та ерготерапії Науковий ступінь: кандидат педагогічних наук e-mail: kletsenko_@ukr.net Контактний телефон: +38(050)0218290
Особа, відповідальна за силабус	Клеценко Людмила Василівна, в.о. завідувача кафедри фізичної терапії та ерготерапії e-mail: kletsenko_@ukr.net
Рік навчання (рік, на якому реалізується вивчення дисципліни)	4
Семестр (семестр, на якому реалізується вивчення дисципліни)	7
Тип дисципліни (обов'язкова/вибіркова)	Вибіркова

<i>ва)</i>	
Обсяг дисципліни (кількість кредитів ЄКТС, загальна кількість годин)	90 год (3 кредити)
Кількість годин (лекції, практичні заняття, самостійна робота студентів)	Л-16 год П-16 год СРС-58 год
Мова навчання	Українська
2. Опис дисципліни	
Загальна характеристика	Навчальна дисципліна «Фармакологія у фізичному вихованні і спорті» - є вибірковою навчальною дисципліною циклу професійної підготовки, яка займає чільне місце в освітній програмі «Фізична культура і спорт», забезпечуючи формування як загальних, так і фахових компетентностей у майбутніх бакалаврів фізичної культури і спорту.
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни «Фармакологія у фізичному вихованні і спорті» є ознайомлення студентів із загальними положеннями фармакології у фізичному вихованні і спорті, які дозволять у практичній діяльності розширити можливості пристосування організму до надмірних навантажень, швидкого відновлення, запобігти появи травматизму, збільшити тривалість спортивного довголіття та встановлення власних спортивних рекордів.
Предмет вивчення дисципліни	Предметом вивчення навчальної дисципліни «Фармакологія у фізичному вихованні і спорті» є особливості дії лікарських препаратів під час їх вживання здоровими тренуваними людьми в умовах фізичного навантаження.
Цілі навчання (основні завдання вивчення дисципліни)	Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Фармакологія у фізичному вихованні і спорті» є: - сформувати у студентів практичні навички надання першої невідкладної допомоги при передозуванні лікарськими препаратами у спортивній діяльності; - надання професійних знань в галузі фармакології з метою ознайомлення студентів з можливостями застосування фармакологічних препаратів для підвищення спортивної працездатності, тобто

	розширення можливостей адаптації організму людини до фізичних навантажень.
Пререквізити	Дисципліни, базові знання яких та результати навчання необхідні студенту для успішного навчання та опанування компетентностями з дисципліни «Фармакологія у фізичному вихованні і спорті»: • «Анатомія людини»; • «Фізіологія людини»; • «Біохімія»; • «Біологія людини».
Пореквізити	Знання з навчальної дисципліни «Фармакологія у фізичному вихованні і спорті» можуть бути використані під час вивчення таких навчальних дисциплін, як: • «Методи фізичної терапії»; • «Лікувальна фізична культура»; • «Масаж загальний і самомасаж».
3. Структура і зміст дисципліни	
Змістовий модуль 1. Принципи фармакологічного забезпечення спортивної діяльності.	Тема 1. Вступ. Класифікація фармакологічних засобів. Основні поняття у фармакології фізичного виховання та спорту. Тема 2. Організація фармакологічного забезпечення у спорті... Апробація фармакологічних засобів у спортивній медицині. Фактори, що лімітують фізичну працездатність спортсмена та фармакорекція.
Змістовний модуль 2. Незаборонені фармакологічні препарати, що застосовуються в фізичному вихованні та спорті.	Тема 3. Особливості використання засобів відновлення працездатності в системі спортивного тренування. Характеристика засобів відновлення працездатності. Основні напрями використання засобів відновлення працездатності в спортивному тренуванні. Планування відновлювальних засобів у тренувальному процесі. Тема 4. Фармакологічні препарати, які забезпечують повноцінність харчування спортсменів. Фармакологічні препарати, що забезпечують в умовах напруженої м'язової діяльності. Поняття про вітамінні препарати. Класифікація вітамінних препаратів. Ефективність використання вітамінів. Використання вітамінів з метою профілактики їх дефіциту. Вплив вітамінних препаратів на працездатність спортсмена. Тема 5. Препарати, що прискорюють процеси відновлення після фізичного навантаження. Фармакологічні препарати, які штучно прискорюють процеси постнавантажувального відновлення. Засоби, які покращують нирковий кровообіг. Неспецифічна детоксикація, її методи. Класифікація ентеросорбентів та їх застосування у спортивній практиці. Підвищення детоксикаційних можливостей печінки. Значення гепатопротекторів. Групи препаратів, які вражають печінку. Тема 6. Засоби, які покращують метаболізм спортсмена після

	тренування і змагань. Фармакологічні препарати, що дозволяють поліпшити адаптацію до тренувальних і змагальних навантажень. Природні антиоксиданти. Механізми дії антигіпоксантів. Класифікація антигіпоксантів. Фармакологічні препарати, що дозволяють поліпшити переносимість тренувальних і змагальних навантажень за рахунок. Препарати, які регулюють кислотно-лужну рівновагу.		
Змістовний модуль 3. Заборонені фармакологічні препарати, що застосовуються у спорті.	Тема 7. Допінг в спорті. Поняття допінгу. Класи фармакологічних препаратів, віднесених до допінгів. Гострі отруєння допінгами (клінічні симптоми і заходи при отруєнні). Використання допінгів у різних видах спорту. Відповідальність за призначення лікарських засобів спортсменам. Способи маскування заборонених препаратів та речовин. Допінгова експертиза. Боротьба МОК із застосуванням допінгу. Роль всесвітнього антидопінгового агентства в контролі за використанням допінгу в спорті. Терапевтичне використання заборонених апаратів. Боротьба з допінгом в професійному спорті. Перспективи рішення допінгу в спорті. Тема 8. Класи фармакологічних препаратів, віднесених до допінгів. Поняття про основні заборонені засоби. Застосування гормональних та фізіологічних засобів для поліпшення працездатності спортсменів. Анаболічні стероїди. Фармакологічні дії. Показання до застосування. Протипоказання. Побічні ефекти та ризик пов'язаний із застосуванням анаболічних стероїдів. Використання у спорті гормону росту.		
4. Підсумковий контроль			
Загальна система оцінювання	Участь у роботі впродовж семестру/залік 70%/30% за 100-бальною шкалою		
Шкала оцінювання: національна та ЄКТС	100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для екзамену, диференціального курсового проєкту (ро
	90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
	82 – 89	B – дуже добре	4 – добре
	74 – 81	C – добре	
	64 – 73	D – задовільно	3 – задовільно
	60 – 63	E – достатньо	
	35 – 59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0 – 34	F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		
Умови допуску до	Студент відвідав усі практичні заняття.		

підсумкового контролю	Для допуску до заліку необхідно мати не менше 35 балів поточної успішності.
Вид підсумкового контролю	Підсумковим контролем є залік. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».
Критерії оцінювання екзамену/диференційованого заліку	Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.
Максимальна кількість балів	100
Мінімальна кількість балів, що демонструє рівень засвоєння дисципліни	60
5. Інформаційне, методичне та матеріально-технічне забезпечення	
Інформаційне забезпечення з фонду та депозитарію НТБ університету	Науково-технічна бібліотека Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»: 1. Клеценко Л.В. Фармакологія у фізичному вихованні і спорті: курс лекцій для студентів дистанційної форми навчання спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Полтава : Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2020. 126 с. Репозитарій НТБ:
Методичне забезпечення	1. Робоча програма «Фармакологія у фізичному вихованні і спорті» для студентів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Складена відповідно до освітньої програми «Фізична культура і спорт». Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2020. 14 с. 2. Клеценко Л.В. Методичні вказівки до практичних занять із навчальної дисципліни «Фармакологія у фізичному вихованні і спорті» для студентів спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» освітнього рівня бакалавр. – Полтава : Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2021. – 56 с. 3. Клеценко Л.В. «Фармакологія у фізичному вихованні і спорті»: курс лекцій для студентів дистанційної форми навчання спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. –

	Полтава : Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2020. – 126 с.
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія 143-Ц теоретичного навчання, проектор, мультимедіа
5. Оригінальність навчальної дисципліни	
Оригінальність дисципліни	Авторський курс, викладання українською мовою
Розміщення на дистанційній платформі	Платформа дистанційної освіти університету Moodle
6. Література	
Обов'язкова	1. Олійник А.М. Фармакологічна реабілітація в спорті: посібник для студентів вищих учбових закладів / А.М.Олійник, В.С.Грушко, О.В.Олійник. – Тернопіль, 2010. – 165 с. 2. Чекман І. С. Фармакологія. Підручник / І. С. Чекман, Н. О. Горчакова, В. А. Туманов.– К.: Вища шк., 2001. - 598 с: іл. 3. Клиническая фармакология : Учеб. для студ. высш. учеб. заведений : В 2 т. Т. 1 / Авт.: С. В. Налетов, И. А. Зупанец, Т. Д. Бахтеева и др.; Под ред. И. А. Зупанца, С. В. Налетова, А. П. Викторова ; Нац. фарм. ун-т. - Х. : Изд-во НФаУ : "Золотые страницы", 2005. - 446, [2] с. - Библиогр.: с. 442-446. 4. Клиническая фармакология : Учеб. для студ. высш. учеб. заведений: В 2 т. Т. 2 / Авт.: С. В. Налетов, И. А. Зупанец, Т. Д. Бахтеева и др.; Под ред. И. А. Зупанца, С. В. Налетова, А. П. Викторова ; Нац. фарм. ун-т. - Х. : Изд-во НФаУ : "Золотые страницы", 2005. - 398, [2] с. - Библиогр.: с. 394-398. 5. Фармацевтичні та медико-біологічні аспекти ліків. Перцев І. М., Пімінов О. Х., Слободянюк М. М. та ін. Навчальний посібник / За ред. І. М. Перцева. – Вінниця: Нова книга, 2007. – 728 с.
Додаткова	1. Клінічна фармакологія і фармакотерапія в гастроентерології / За ред. Крайдашенка О.В., Нальотова С.В.- Донецьк: Цифрова типографія, 2007. – 92 с. 2. Фармакологія та клінічна фармакологія. Побічна дія лікарських засобів та фармакологічний нагляд за безпекою застосування ліків в Україні / Чекман І.С.,

	Вікторов О.П., Мазур І.А., Белєнічев І.Ф. та ін.- Запоріжжя; Київ, 2007. – 77 с.
	3. Фармацевтичні та медико-біологічні аспекти ліків. Перцев І. М., Пімінов О. Х., Слободянюк М. М. та ін. Навчальний посібник / За ред. І. М. Перцева. – Вінниця: Нова книга, 2007. – 728 с.
	4. Дороговоз С.М., Страшний В.В. Фармакологія на допомогу лікарю, провізору та студенту. Підручник- довідник. – Харків, 2002. – 480 с

Розробник силабуса

Людмила КЛЕЦЕНКО

в.о. завідувач кафедри
фізичної культури та спорту

Людмила КЛЕЦЕНКО